

KAJENJE IN DRUGI STRUPI V PASJEM TELESU

Marsikateri pes bi z veseljem pozdravil sprejem »kadilskega zakona«

Koliko skrbnikov psov, ki si v prisotnosti svojega psa privoščijo tobačni užitek, pomisli na škodo, ki jo s tem povzroča svojemu psu? Z naraščanjem števila kadilcev se je vrsti škodljivih vplivov iz okolja na domače ljubljence pridružil še eden, tobačni dim. Poleg vdihavanja onesnaženega zraka, prahu, izpušnih plinov v višini pasjega smrčka, težkih kovin ipd., je pes deležen tudi stranskih produktov tobačnega dima. Njegovi ostanki se namreč nabirajo na predmetih, ležišču, igračah in ne nazadnje tudi na pasji dlaki. Pes polize s teh predmetov znatno količino rakotvornih snovi. Usodo psov še toliko bolj tragično delijo tudi mačke, ki dlako negujejo pogosteje in tako zaužijejo še znatno več škodljivih snovi. Žal pri tem ni boljšega nasveta kot ta, da se v prisotnosti domačih živali, predvsem pa v prostorih, kjer te živijo, kajenju odrečemo.

Zaužitje snovi, ki vsebujejo strupe, je pri psih, še posebej tistih, bolj ješčih, skoraj vsakdanji pojav. Nemalokrat se zgodi, da vdrejo v smetnjak, se lotijo mrhovine, razpadajoče ribe na obali, škatlice z zdravili, strupene okrasne rastline.... Zastrupitve po statistiki predstavljajo en do dva odstotka veterinarskih primerov. Če skrbnik sumi, da gre za zastrupitev s hrano in je pes prizadet, ima bolečine ali je nenavadno brezbrizen, je pot k veterinarju nujna. Prav tako je nujna, če obstoja najmanjša možnost, da je pes zaužil neznano strupeno snov. Med snovmi, ki jih uvrščamo med najbolj nevarne, je prav gotovo sredstvo proti zmrzovanju vode v avtomobilskem hladilnem sistemu – »antifriz«. Povzroči bruhanje, nemir, komo in smrt. Ker je rahlo sladkastega okusa, ga žival z veseljem polize. Druga usodna strupena snov, na katero lahko naleti žival, je strup za polže. Našteto je potrebno skrbno umakniti z dosega pasjih oziroma mačjih gobčkov: tekočine in maziva v zvezi s prometnimi sredstvi, čistila, kozmetika, pesticidi, barve, dezinfekcijska sredstva in zdravila, seveda pa tudi smeti. Zastrupitev s hrano nastopi, če žival poje pokvarjeno hrano, v kateri so se naselile bakterije. Strupi, ki jih vsebujejo bakterije, povzročajo slabost, bruhanje in drisko. V zelo redkih primerih lahko nastopi smrt, saj običajno bruhanje in driska povzročita izločanje strupov iz telesa. Psi so po svoji naravi mrhovinarji in včasih pogoltnejo zelo odurne snovi, ki jim običajno ne povzročijo škode. Njihova velika prednost je tudi, da lahko bruhamo po svoji volji, zato enostavno izločijo po najhitrejši poti hrano, ki jim lahko škodi. Občasno pa vseeno pride do posledic, t.j. do zastrupitve. Za razliko od psov so mačke veliko bolj izbirčne pri hrani, saj toksinov ne zmorejo razstrupiti. Tako sumljivo hrano, ki bi jim lahko škodovala, enostavno zavrnejo.

Če žival po zaužitju strupene snovi bruha, je to prvi znak za alarm pa tudi za olajšanje, saj se je proces odstranjevanja strupa že začel. V primeru, da bruhanje spremljajo še driska, krči, nezavest ali kakršna koli krvavitev, je odlašanje z obiskom pri veterinarju lahko usodno! Zelo dobrodošla informacija zanj bo tudi vrsta ali celo vzorec zaužite snovi.

Prvo zdravilo, ki ga lahko uporabi skrbnik še pred odhodom k veterinarju, je **živalsko oglje** (Carbo medicinalis). Oglje je bilo poznano zdravilo že v davni preteklosti v domačem zdravilstvu. Reagira hitro, je varno za uporabo, uporaba prevelike količine tako rekoč ni možna, ni znanih okoliščin, ki bi prepovedovale uporabo. Skrivnost njegovega uspešnega delovanja je njegova moč vsrkavanja strupenih snovi, ki jih veže nase in nato brez škode pospremi iz telesa.

Homeopatija ponuja niz pripravkov, ki jih lahko brez škode uporabimo pri očitnih znakih zastrupitve. Pripravki učinkujejo razmeroma hitro, zato je kmalu jasno, če skrbnik potrebuje tudi pomoč veterinarja.

- Arsenicum album 6 D je po učinkovitosti prvi pripravek, ki ga uporabimo pri zastrupitvi s hrano. Živalim ga predpisujemo, če imajo hkrati drisko in bruhamo ali jim

je slabo. Običajno izgledajo zelo prizadeti. Skupaj z Okoubako 2 D ga uporabljamo pri zaužitju pokvarjenega mesa, rib, klobas...

- Carbo vegetabilis: žival deluje hladno in slabotno, v črevesju ima veliko plinov, lahko pride do spahovanja.
- Lachesis 8 D in 30 D skupaj z injekcijami vitamina K: ko gre za zaužitje podganjega strupa, ki povzroča krvavitve (kumarin)
- Thuja 12 D: znaki zastrupitve kot posledica cepljenja
- Silicea 12 D: nemir, krči kot posledica cepljenja
- **Nux vomica 6 D**: splošni in najpogosteje uporabljeni homeopatski pripravek, ki učinkuje pri zastrupitvah, pa tudi pri napačni uporabi zdravil. Nux vomica je majhna drevnata rastlina, ki raste v jugovzhodni Aziji in vsebuje alkaloida strihnin in brucin. Njena uporaba v medicini je pogosta tudi za vzpodbujanje delovanja prebavnega trakta, s svojim grenkim okusom izboljšuje apetit, vzpodbuja gibanje prebavne cevi. Uspešna je pri kroničnem zaprtju, kombinirana z drugimi zdravili. Strihnin, ki je glavna sestavina v rastlini, povečuje izločanje prebavnih sokov, se hitro vsrka v prebavilih, nato pa pokaže svoje značilnosti na centralnem živčnem sistemu. Strihnin je tetanični strup, povzroča pa tudi preobčutljivost na zvoke, hrup, svetlobo. Zaradi teh in številnih drugih lastnosti je Nux vomica eden najbolj uporabljenih pripravkov tudi v veterinarski homeopatiji. Težave mnogih živali namreč ustrezajo sliki Nux vomica: prevelike količine zaužitih zdravil, neustrezna prehrana, izčrpan imunski sistem. Psi, ki so v stresu, reagirajo zato z razdraženostjo, čeprav so sicer zelo prijazni. Homeopatski pripravek Nux vomica zato predpisujemo pri agresivnosti, epilepsiji; napenjanju, pri znakih gastritisa, krčih, zaprtju, kolikah in seveda tudi pri zastrupitvah, ko je pes zelo nemiren in razdražljiv.

Nadalje uporabljamo še:

- Sulphur 6 D – pri napačni uporabi antibiotikov
- Phosphorus 12 D – pri napačni uporabi kortizona ali pomirjeval
- Okoubaka 2 D – pri zastrupitvi z insekticidi, barvami, laki; za vzpodbujanje izločanja strupov po resni bolezni

Zelo skrb vzbujajoče je razmišljanje ameriškega veterinarja Richarda H.Pitcairna, ko navaja možne vzroke za zastrupitve psov in mačk: prikrite oblike zastrupitve nastanejo z uživanjem tega, kar naj bi psi običajno jedli – z njihovo hrano. Ameriška študija je dokazala, da vsebujejo pločevinke, v katerih je pasja hrana, znatno previsok delež svinca. Odstotek svinca, dopusten za otroke, je bil presežen za štirikrat! Prav tako opozarja na visok delež živega srebra v pasji hrani, ki jo proizvajajo iz rib. Živo srebro v telesu prizadene živčni sistem, povzroča trzanje, razdražljivost, tesnobo, izgubo apetita, neodzivnost in nespečnost, lahko pa prizadene tudi ledvice. Presežene dopustne vrednosti fluoridov, ki jih ponekod še vedno dodajajo v vodovodne sisteme, lahko povzročijo utrujenost, težave z ledvicami in mehurjem, vnetje, okvare in bolečine v sklepih, izpadanje dlake in težave s kožo, zniža raven C vitamina in oslabi imunski sistem, povzroča pa tudi genetske okvare ploda.

Tveganje za vnos strupenih snovi iz okolja, pravi dr. Pitcairn, lahko omilimo tako, da svojemu psu ali mački ponudimo svežo, doma pripravljeno hrano, ki naj vsebuje čim manj mesa, še posebej jeter in ledvic, kjer se zbirajo strupi. Skladišče strupov predstavljajo tudi maščobe, zato ne bo narobe, če se omejimo na prehrano iz manj mastnega mesa.

Živalim lahko pomagamo tudi z dodajanjem nekaterih snovi, ki delujejo kot zaščita: kalcij proti težkim kovinam; vitamin E zmanjšuje učinke onesnaženja s smogom; vitamin C je pomemben v okolju, ki je posebej onesnaženo s svincem, kadmijem, bakrom.

Mojca Sajovic